

LVPW

Competentieprofiel LVPW psychosociaal therapeut

5 november 2021

Competentieprofiel van de LVPW-psychosociaal therapeut

1. Kennis

De psychosociaal therapeut van de LVPW bezit een gevorderde en gespecialiseerde kennis en kritisch inzicht in theorieën en beginselen van de psychosociale therapie. Hij of zij bezit brede, geïntegreerde kennis en begrip van de omvang, de belangrijkste gebieden en grenzen van het beroep en kennisdomein. Daarnaast bezit deze therapeut kennis en begrip van belangrijke actuele onderwerpen en specialismen gerelateerd aan het beroep en kennisdomein van psychosociaal therapie.

1.1 Psychosociale basiskennis

De psychosociaal therapeut bij de LVPW heeft kennis van de psychosociale basiskennis overeenkomstig de eindtermen zoals door PLATO¹ in samenspraak met het complementaire werkveld zijn vastgesteld. Deze eindtermen voorzien in kennis over:

- a. het menselijk functioneren en het psychosociale welzijn in het algemeen;
- b. de medische,- en psychologische pathologieën, waaronder de basiskennis psychopathologie / de actuele DSM-versie;
- c. de voorkomende medische,- en psychologische behandelingen in het algemeen;
- d. de wet- en regelgeving die van toepassing is in de integrale psychosociale zorg;
- e. de relevante kritische signalen (rode vlaggen) die als uitgangspunt dienen voor het inschatten van disfuncties en bepalen of verwijzing nodig is naar een andere zorgverlener;

1.2. De beroepsspecifieke competenties van de LVPW-psychosociaal therapeut

De psychosociaal therapeut beschikt over aantoonbare competenties op het gebied van:

- methodisch handelen
- communicatie en therapeutische gespreksvoering;
- Groepsdynamische processen;
- het motiveren en activeren van cliënten;
- het inzetten van ondersteunende psychosociale methoden zoals ontspanningsoefeningen, en visualisatie;
- het creëren van een therapeutische relatie met de cliënt(en);
- verschillende methodieken en werkvormen op het gebied van de integrale psychosociale therapie;

De psychosociaal therapeut heeft kennis en inzicht verworven over de volgende onderwerpen en de toepassing daarvan:

- grote stromingen in de psychologie;
- de meest voorkomende therapeutische benaderingen, zowel uit de reguliere als uit de complementaire geneeswijze;
- systeemtherapie;
- ontwikkelingspsychologie;
- Modellen voor oorzaken psychosociale problematiek;
- Indicatiestelling en begeleidingsplanning;
- Crisisinterventies;

¹ Platform Opleiding, Onderwijs en Organisatie van de Leidse Universiteit

- Hulpverlening aan doelgroepen, zoals aan ouderen, gehandicapten en verslaafden;
- cultuurspecifieke en seksspecifieke psychosociale therapie;
- Recht en ethiek binnen de psychosociale therapeutische hulpverlening.

Bovendien is de psychosociaal therapeut in staat om:

- f. de verschillende methodieken en werkvormen te analyseren en de keuze voor een methodiek beargumenteren;
- g. op flexibele wijze verschillende methodieken en werkvormen in te zetten om cliënten te stimuleren en te begeleiden in het realiseren van hun doelen en deze af te stemmen op verschillende hulpvragen en doelgroepen;
- h. de kennis van de problematiek rondom trauma, verlies en rouw toe te passen bij verschillende vormen van rouwverwerking
- i. adequaat te handelen in eventuele crisis- en noodsituaties.
- j. vanuit theoretische kaders complexe problemen van cliënten in kaart te brengen en deze te analyseren;
- k. schept voorwaarden die noodzakelijk zijn voor het verlenen van psychosociale therapie;
- l. te handelen overeenkomstig de beroepscode van de LVPW waarin de ethische uitgangspunten met de daaruit voortvloeiende beroepshouding is verwoord;
- m. in geval van (vermoeden) van huiselijk geweld en/of kindermishandeling professioneel te handelen, dat betekent dat hij, of zij:
 - in staat is om signalen die leiden tot het vermoeden is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling vast te stellen;
 - handelt overeenkomstig de meldcode en de vijf stappen, zoals omschreven in de LVPW meldcode en het afwegingskader dat daarbij wordt gemaakt;
 - een context creëert waarin het mogelijk wordt om samen te werken met het systeem van een cliënt wanneer er sprake is van (een vermoeden) van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- n. de betekenis van wetenschappelijke publicaties naar inhoud voor het vakgebied op waarde schatten en kan deze betekenis vertalen naar het eigen professionele handelen en naar het vakgebied in het algemeen.

2. Planmatig werken met de cliënt

2.1 De therapeutische relatie

De therapeut is in staat om:

- a. interactieprocessen te initiëren en te stimuleren en daarin structurerend op te treden;
- b. een therapeutische relatie met een cliënt op te bouwen en deze te bestendigen. Hij of zij pleegt interventies in de therapeutische relatie en heeft oog voor het effect van deze interventies;
- c. vanuit theoretische kaders complexe problemen van cliënten in kaart brengen en analyseren;
- d. voorwaarden scheppen die noodzakelijk zijn voor het verlenen van therapeutische hulpverlening.

2.2. Het formuleren van een hulpvraag

De therapeut is in staat om:

- a. tijdens het intakegesprek systematisch gegevens te verzamelen over de hulpvraag, wensen en verwachtingen van de cliënt, evenals relevante informatie over voorgaande, of nog actuele, therapeutische hulpverlening;
- b. aandacht te besteden aan zowel de achtergrond, de context als de ontstaanswijze van de klachten op zowel lichamelijk, geestelijk als psychosociaal vlak
- c. een analyse te maken van de sociale, culturele en maatschappelijke context waarin een cliënt zich bevindt en waarbinnen de therapeutische hulpverlening plaats vindt.
- d. de grenzen van de gehanteerde methodiek vast te stellen en deze af te stemmen op de persoonlijke vaardigheden van de cliënt.

2.3. Het opstellen van een behandelingsplan

De psychosociaal therapeut is in staat om:

- a. in overleg met cliënt een behandelplan op te stellen en te verantwoorden, die consistent is met de hulpvraag. Dit behandelplan omvat de werkpunten en mogelijke stappen die om de door cliënt gewenste doelen te kunnen bereiken;
- b. de cliënt te ondersteunen bij het omschrijven van de hulpwens en de verbetermogelijkheden;
- c. vanuit de hulpvraag een beargumenteerde keuze te maken uit beschikbare interventies en methodieken.

2.4. Het inzetten van relevante interventies, methoden en technieken

De psychosociaal therapeut is in staat om:

- a. vanuit de hulpvraag een beargumenteerde keuze te maken uit beschikbare interventies en methodieken te hanteren waarbij aandacht is voor de effecten van deze werkwijze;
- b. cliënten te stimuleren en te begeleiden in het realiseren van hun doelen.
- c. vast te stellen welke vormen van passende behandeling aangewezen zijn om de gewenste verandering te bewerkstelligen en kent daarbij de grenzen van de eigen competenties en het vakgebied.
- d. te handelen in crisis- en noodsituaties en vast te stellen wanneer daarbij verwijzing nodig is. Hij, of zij kan deze verwijzing op professionele wijze afhandelen

2.5. De evaluatie van het behandelingsplan en daarop kritisch kunnen reflecteren

De psychosociaal therapeut:

- a. kan het behandelplan uitvoeren en afronden en kan op grond van een kritische reflectie dit plan zo nodig bijstellen
- b. kan met de cliënt factoren signaleren die invloed hebben op de gestelde hulpvraag;
- c. is in staat is om met de cliënt en met eventuele verwijzer(s) te reflecteren op de resultaten van de behandeling en deze bespreken;
- d. kan waar nodig, en na schriftelijke toestemming van de cliënt, rapporteren aan derden over de cliënt;

3. beroepsontwikkeling

3.1. Reflecteren vermogen als onderdeel van de beroepsontwikkeling

De psychosociaal therapeut is in staat om:

- a. te reflecteren op het eigen beroepsmatig handelen en dit naar anderen te legitimeren;
- b. de eigen waarden, drijfveren en gedragingen te onderzoeken en is de therapeut zich bewust hoe deze zijn werkzaamheden beïnvloeden;
- c. de eigen professionaliteit voortdurend te ontwikkelen door te leren van nieuwe situaties in relatie tot cliënten en de voortgang van de behandeling;
- d. op grond van reflectie op het eigen professionele handelen actief te werken aan de ontwikkeling van zijn of haar persoonlijke kwaliteit, beroepshouding, en de beroepsuitoefening van het beroep zelf;

3.2. beroepsontwikkeling

De psychosociaal therapeut is in staat om:

- a. kennis te nemen van relevante ontwikkelingen in het eigen vakgebied zoals via vakliteratuur, congressen, symposia, en diverse vormen van scholing;
- b. systematisch gegevens te verzamelen over de beroepsuitoefening, die te onderzoeken en de uitkomsten te vertalen naar consequenties voor de beroepsuitoefening;
- c. relevante veranderingen in de samenleving, de ethische aspecten en wetenschappelijke resultaten te onderzoeken en de resultaten hiervan te vertalen in de verdere ontwikkeling en legitimering van het beroep;
- d. actief bij te dragen aan de ontwikkeling en profilering van het beroep en is in staat resultaten hiervan neer te leggen in vaktijdschriften;.
- e. De therapeut is in staat om bijdragen te leveren aan de wetenschappelijke fundering van het beroep.

4. Samenwerking met andere professionals

De psychosociaal therapeut:

- a. Heeft kennis van de sociale kaart en de algemene structuur van de gezondheidszorg, de maatschappelijke dienstverlening en de plek van het beroep van psychosociale therapie hierin;
- b. is in staat professionele relaties met collega's, andere beroepsbeoefenaren, overheden en andere organisaties aan te gaan en deze verder te ontwikkelen;
- c. kan in een netwerkverband (inter)disciplinair samenwerken en het eigen professioneel handelen binnen deze samenwerking legitimeren;
- d. kan binnen de samenwerking met andere organisaties voorwaarden scheppen die noodzakelijk zijn voor het verlenen van therapeutische hulpverlening
- e. is in staat om samen te werken met andere professionals wanneer er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en vraagt tijdig advies als dat nodig is;
- f. kan, waar nodig, verwijzen naar andere zorgaanbieders of instellingen.

5. Verantwoordelijkheid

De psychosociaal therapeut is in staat om

- a. verantwoording af te leggen over het beroepsmatig handelen en dit te legitimeren;
- b. vorm te geven aan een systeem van kwaliteitszorg, waar nodig in samenwerking met anderen;
- c. in staat om verantwoordelijkheid te dragen voor resultaten van eigen werk en eigen studie.